

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PROSTOROVÉ TVORBY

DEPARTMENT OF SPATIAL DESIGN

JAROSLAVICE – SÍDLO V KRAJINĚ

JAROSLAVICE – PLACE IN THE LANDSCAPE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Veronika Dočekalová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Barbora Ponešová, Ph.D.

BRNO 2018

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0042/2017
Ústav: Ústav prostorové tvorby
Studentka: **Bc. Veronika Dočekalová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **Ing. arch. Barbora Ponešová, Ph.D.**
Akademický rok: 2017/18

Název diplomové práce:

Jaroslavice – sídlo v krajině

Zadání diplomové práce:

CHARAKTER MÍSTA

„Vzestup a pád Jaroslavic. Podíváme-li se jen na pohlednice obce z dob monarchie a dob předválečné i poválečné republiky, vystoupí před námi na jedné straně až idylický, kolorovaný svět belle époque a černobílé vidění vertikál a přímých linií, funkční realismus na straně druhé“. (Martin Markel, 2006)

PROBLÉM

Původně městečko Jaroslavice se vlivem poválečných událostí postupně proměnilo na ves. Dnešní podoba obce odkazuje svojí strukturou na éru rozmachu, ale chátrající ruiny a areály hospodářských budov v podzámčí svědčí o absenci života v těchto místech. Snahou práce bude rozkrývání a obnova hodnot kulturní krajiny Jaroslavicka a pochopení specifického problému této oblasti bývalých Sudet. Důraz bude kladen na reinterpretaci vztahu sídla a okolní krajiny, řešeny budou otázky udržitelného nerůstu obce (shrinking cities) a možnosti využití okolní zemědělské krajiny.

CÍLE PRÁCE

Cílem práce je navázat na analýzu rozvoje regionu Jaroslavicka, zpracovanou v předchozím semestru MSP, která definovala potenciální možnosti udržitelné formy existence obce a strategie obnovy sídla v kontextu celého mikroregionu. Diplomová práce se bude věnovat rozpracování architektonického návrhu obnovy vybraného místa (příkladová studie). Konkrétní místo intervence bude ponecháno na volbě studenta – v závislosti na zvolené strategii. Doporučená témata pro rozpracování (vhodná svým měřítkem) jsou například areál bývalého hospodářského dvora v podzámčí nebo areál bývalého vodního mlýna.

Rozsah grafických prací:

Teoretická východiska:

- Referenční příklady
- Analýzy místa
- Vlastní strategie / Koncept

Podrobná dokumentace:

- Situace 1:1000 / 1:500
- Půdorysy, řezy, pohledy 1:200 / 1:100
- Detaily 1:20 – 1:1
- Perspektiva / Axonometrie (exteriér, interiér)
- Architektonický model
- Průvodní zpráva

Seznam literatury:

Calvino, Italo: Neviditelná města, Dokořán, 2007

Cílek, Václav, kol.: Krajina a revoluce, Malá skála, 2005

Mikšíček, Petr: Sudetská pouť aneb Waldgang, Dokořán, 2005

Markel, Martin: Dějiny Jaroslavic, Kyjov, 2006

kol.: Krajina jako dílo, Barokní krajinou od Mikulova po Znojmo, NPÚ, ÚOP v Brně, 2016

Termín zadání diplomové práce: 19.2.2018

Termín odevzdání diplomové práce: 14.5.2018

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Veronika Dočekalová
student(ka)

Ing. arch. Barbora Ponešová, Ph.D.
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Jiří Palacký, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně dne 19.2.2018

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

A. Průvodní zpráva

- A.1. Identifikační údaje**
- A.2. Údaje o území**
- A.3. Urbanistické řešení**
- A.4. architektonické řešení**

A.1. Identifikační údaje

Střední škola

Jaroslavice, okres Znojmo

Místo: bývalý panský dvůr pod zámekem

Autor: Veronika Dočekalová

Obestavěný prostor:17359,04 m²

Zastavěná plocha:2251,24 m²

A.2. Údaje o území

Pozemek se nachází na místě bývalého panského dvora pod zámekem. O tomto dnes již nestojícím areálu není mnoho informací.

V současnosti je zde pouze torzo z panství a parcela je oplocena. Území je v mírném svahu směrem od zámku až do bývalého sadu. Na konci parcely je stávající zeď výšky 3 metry, která zřejmě sloužila jako předěl mezi dvorem a sadem.

Dopravně je místo napojeno ze dvou směrů. První je z centra Jaroslavic. Druhý směrem k Jaroslavického rybníku.

A.3. Urbanistické řešení

Celý komplex se skládá ze tří hlavních částí, které spolu intenzivně komunikují a vytváří tak svůj vlastní osobitý prostor. Zároveň však navazují na principy bývalého panského dvora.

Návrh zahrnuje Střední školu, Potravinové centrum a Výzkumný institut ochrany půdy. Škola a potravinové centrum jsou umístěny směrem do ulice a navzájem si respektují výšku parteru, která je 3.5 m avšak výšky jednotlivých budov jsou díky jejich funkcím různé. Tato různorodost dodává prostoru hravost a orientaci. Mezi těmito budovami je vstup do celého areálu.

Díky třem budovám vznikají i tři pomyslné menší dvory. Uprostřed parcely dochází k terénnímu zlomu 3 metry, který prostor odděluje.

Škola má půdorysný tvar písmene U a je částečně dvoupatrová, zakončena velkým skleníkem. Ve východním křídle naráží na terénní zlom a přechází o patro níž. Potravinové centrum je navrhuto do tvaru L a jeho dvůr opět zakončuje skleník. V zadní části zakončuje komplex institut ve tvaru kvádru, který se dotýká terénního zlomu a vede do vlastního dolního dvora. Tento dvůr je pak zakončen stávající zdí a nově navrženou stodolou, která spojuje sad s komplexem. Všechny tři funkce spolu spolupracují a doplňují se.

A.4. Architektonické řešení

Stavba školy se dělí na tři celky – tři křídla domu.

Západní křídlo se rozděluje na dvě výškově odlišné hmoty. Střecha je v obou případech sedlová s dřevěným uvnitř částečně odhaleným krovem, podélně orientovaná k ulici, což vychází z principu jaroslavické typologie panství. Severní křídlo je vstupní a má zelenou rovnou střechu. Je přístupné z vlastního dvora. Východní křídlo je dvoupatrové se sedlovou střechou a dvěma druhy dřevěného krovu. Toto křídlo je na terénním zlomu a jeho další patro vede dolů. V dolní části se nachází zadní vstup s parkovištěm.

Budova je doplněna o hliníkové rámy, které se nachází jako dominantní prvek u všech zvyvajících objektů dvora (Potr. centrum a výzkumný institut). Rámy tvoří vstupy severního křídla a zejména tvoří exoskelet skleníku.

Skleník je nedílnou součástí celého areálu. Je přístupný jak veřejnosti tak studentům dvěma oddělenými vstupy. Obsahuje dvě hlavní učebny. V první se pěstuje zelenina s pomocí technologie sky greens. Tato technologie je velice pokroková a vhodná do oblasti trpící suchem. Druhá učebna je experimentální a zkoumá místní květenu. Je částečně dvoupatrová. Stěžejní je zde malá laboratoř s potřebnými vědeckými pomůckami.

Budova je postavena jako sendvičová betonová konstrukce. Z vnější i vnitřní strany je viditelný šedý beton. Jako kontrast jsou učebny navrženy z barevně odlišného betonu. Sedlové střechy obsahují tři druhy dřevěného krovu. Ve východním křídle jsou použity dva druhy krovu. V části, kde je krov otevřen je použit členěný průřez. Krov je kloubově uložen.

Každé křídlo má svůj charakter a svoji funkci. Západní křídlo je tiché, obsahuje učebny "SPOLEČNOST" a knihovnu, v patře pak velín. Knihovna je součástí chodby a vytváří tak příjemné volné prostranství. Zároveň šetří drahocným místem. Velín je orientován okny do dvora pro pozorování denního režimu. Severní křídlo je vstupní s učebnami "SPOLEČNOST" a "PŘÍRODA", které mají možnost venkovní výuky. Západní křídlo je rušné s možností sportovního vyžití a učebnami "IT".

Dispozice domu se pak skládá opět na tři celky:
UČEBNY - VOLNÝ PROSTOR - VELÍN

Navrženy jsou tři druhy učeben - technická (IT). Ta obsahuje volně pojízdné kontejnery s počítači a umožňuje tak variabilitu prostoru. Další je společenská (SPOLEČNOST). Typologicky se jedná o tzv. „pokojíky“, které svým měřítkem podněcují domácí atmosféru. Výuka je v těchto prostorech vedena jako čistě konverzační a má návaznost na dvůr. Posledním druhem jsou učebny přírodních věd (PŘÍRODA), které jsou navrženy ve skleníku a v severním křídle domu.

V učebnách dochází ke společné výuce bez závislosti na oboru.

Volný prostor ve škole tvoří zálivy, které poskytují různé aktivity. Stěžejní je srdce domu, kde dochází ke hromadným akcím.

Velín je administrativní patro západního křídla, které je orientováno do ulice. Stejně jako volný prostor žáků jsou i zde zálivy pro volný čas.

Samotná škola zahrnuje 580 žáků. Budova je navržena pro polovinu. Druhá polovina je vždy na praxi v jednotlivých existujících firmách. Toto řešení umožní vyšší kapacitu. Žáci se neučí odděleně v závislosti na oboru nýbrž společně.